

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
SODININKŲ BENDRIJŲ ĮSTATYMO NR. IX-1934
6 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO
AIŠKINAMASIS RAŠTAS**

1. Įstatymo projekto rengimą paskatinusios priežastys, parengto projekto tikslai ir uždaviniai

Lietuvos Respublikos sodininkų bendrijų įstatymo NR. IX-1934 6 pakeitimo įstatymo projektas (toliau – Įstatymo projektas) parengtas įvertinus sodininkų bendrijų atstovų nusiskundimus į realiai praktikoje nevykstantį sodininkų bendrijos bendrojo naudojimo žemėje esančių žemės sklypų su juose esančiais keliais (gatvėmis) ir (ar) kelių juostomis perdavimo savivaldybėms procesą. Nors Sodininkų bendrijų įstatymo 6 straipsnio 1 dalies nuostatos sudaro galimybę sodininkų bendrijos bendrojo naudojimo žemėje esančius žemės sklypus su juose esančiais keliais (gatvėmis) ir (ar) kelių juostomis bendrijų iniciatyva (bendrijos susirinkimo sprendimu) perduoti valdyti patikėjimo teise savivaldybėms, tačiau šis procesas praktiškai nevyksta dėl pačių savivaldybių nenoro perimti valdyti patikėjimo teise minėtuosius žemės sklypus su juose esančiais keliais.

Taip pat Sodininkų bendrijų įstatymo 6 straipsnio 1 dalies nuostatomis yra nustatyta prioritetų eilė pagal kurią savivaldybės perima kelius pagal ketinimo protokole nustatytas sąlygas. Be to, minėto straipsnio 8 dalyje nurodytas minimalus naujų žemės sklypų, kurie bus naudojami keliams formuoti, pagal kurių vidaus kelių (gatvių) plotis turi būti ne mažesnis nei 4.5 metro. Pažymėtina, kad įstatymiškai nurodyta minėtoji prioritetų eilė dažnu atveju užkerta kelią pačioms savivaldybėms spręsti apie pageidaujamus perimti valdyti patikėjimo teise sodininkų bendrijoje bendrojo naudojimo žemėje esančius kelius.

2. Įstatymo projekto iniciatoriai (institucija, asmenys ar piliečių įgalioti atstovai) ir rengėjai

Įstatymo projekto rengimą inicijavo LR Seimo nariai Guoda Burokienė, Aušrinė Norkienė, Rimantė Šalaševičiūtė, Algirdas Stončaitis.

3. Kaip šiuo metu yra reguliuojami įstatymo projekte aptarti teisiniai santykiai

Šiuo metu Lietuvos Respublikos sodininkų bendrijų įstatymo 6 straipsnio 1 dalyje nurodyta, kad bendrijos bendrojo naudojimo žemėje esantys žemės sklypai su juose esančiais keliais (gatvėmis) ir (ar) kelių juostomis bendrijų iniciatyva (bendrijos susirinkimo sprendimu) Vyriausybės patvirtintose Valstybinės žemės sklypų perdavimo valdyti, naudoti ir disponuoti jais patikėjimo teise savivaldybėms taisyklėse nustatyta tvarka ir sąlygomis perduodami savivaldybėms. Bendrijų pirmininkai su savivaldybėmis *pasirašo ketinimo protokolus* dėl savivaldybėms perduotinų kelių (gatvių) užimamų žemės sklypų suformavimui, perdavimui ir perėmimui reikalingų parengiamųjų darbų atlikimo sąlygų.

Taip pat minėtoje dalyje išvardyti atitinkamų prioritetų eilė pagal kurią savivaldybės perima kelius pagal ketinimo protokole nustatytas sąlygas. Pagal eiliškumą savivaldybės perima šiuos sodininkų bendrijų teritorijoje esančius kelius: 1) kelius (gatves), kuriais (kuriomis) naudojasi ir ne mėgėjų sodo teritorijoje esančių žemės sklypų savininkai ir naudotojai (kai keliai (gatvės) atlieka tranzitinę funkciją); 2) kelius (gatves), kuriais (kuriomis) naudojasi daugiau negu vienos bendrijos teritorijoje esančių žemės sklypų savininkai; 3) kelius (gatves), skirtus aptarnauti bendrijas, kuriose ne mažiau kaip 20 procentų žemės sklypų savininkų yra gyvenamąją vietą šioje bendrijos teritorijoje deklaruojantys asmenys; 4) kelius (gatves), nepaminėtus (nepaminėtas) 1, 2 ir 3 punktuose.

Be to, Sodininkų bendrijų 6 straipsnio 8 dalyje nurodyta, kad mėgėjų sodo teritorijos bendrojo naudojimo žemėje inicijuojant naujų žemės sklypų, kurie bus naudojami keliams formuoti, vidaus kelių (gatvių) minimalus plotis negali būti mažesnis kaip 4,5 m ir gali sutapti su važiuojamosios dalies pločiu.

4. Kokios siūlomos naujos teisinio reguliavimo nuostatos ir kokių teigiamų rezultatų laukiama

Atsižvelgiant į tai, kad šiuo metu galiojančios Sodininkų bendrijų įstatymo 6 straipsnio 1 dalies nuostatos reglamentuoja privalomumą pasirašyti ketinimo protokolus tarp sodininkų bendrijų pirmininkų su savivaldybių dėl savivaldybėms perduotinų kelių (gatvių) užimamų žemės sklypų, Įstatymo projektu siūloma atsisakyti minėtosios nuostatos ir nustatyti, kad sodininkų Bendrijos bendrojo naudojimo žemėje esantys žemės sklypai su juose esančiais keliais (gatvėmis) ir (ar) kelių juostomis bendrijų iniciatyva (bendrijos susirinkimo sprendimu) Vyriausybės patvirtintose Valstybinės žemės sklypų perdavimo valdyti, naudoti ir disponuoti jais patikėjimo teise savivaldybėms taisyklėse nustatyta tvarka ir sąlygomis perduodami savivaldybėms. Išbraukus iš Sodininkų bendrijų įstatymo 6 straipsnio 1 dalies minėtąją privalomumo pasirašyti ketinimo protokolus nuostatą, neliks prievolės surašyti minėtąjį protokolą ir sodininkų bendrijų iniciatyva (be savivaldybių pritarimo) bus galima pradėti savivaldybėms perduotinų kelių (gatvių) užimamų žemės sklypų suformavimui, perdavimui ir perėmimui reikalingų parengiamųjų darbų atlikimo sąlygų procedūras.

Įstatymo projekte taip pat siūloma atsisakyti Sodininkų bendrijų įstatymo 6 straipsnio 1 dalies nuostatų dėl prioritetų eilės pagal kurią savivaldybės perima kelius pagal ketinimo protokole nustatytas sąlygas, bei minėto straipsnio 8 dalies nuostatų, susijusių su minimaliu naujų žemės sklypų, kurie bus naudojami keliams formuoti, vidaus kelių (gatvių) pločiu, kuris negali būti mažesnis kaip 4,5 m, kadangi tai nėra įstatyminės nuostatos. Atsisakius minėtųjų nuostatų, bendrijos bendrojo naudojimo žemėje esančių žemės sklypų su juose esančiais keliais (gatvėmis) ir (ar) kelių juostomis perdavimas savivaldybėms vyks sklandžiau, nes nelikus minėtų kriterijų savivaldybėms bus sudarytos galimybės pačioms spręsti dėl perimamų kelių.

5. Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo rezultatai (jeigu rengiant įstatymo projektą toks vertinimas turi būti atliktas ir jo rezultatai nepateikiami atskiru dokumentu), galimos neigiamos priimto įstatymo pasekmės ir kokių priemonių reikėtų imtis, kad tokių pasekmių būtų išvengta

Neigiamų priimto įstatymo pasekmių nenumatoma.

6. Kokią įtaką priimtas įstatymas turės kriminogeninei situacijai, korupcijai

Priimtas įstatymas įtakos kriminogeninei situacijai, korupcijai neturės.

7. Kaip įstatymo įgyvendinimas atsilieps verslo sąlygoms ir jo plėtrai

Įstatymo įgyvendinimas neturės neigiamos įtakos verslo sąlygoms ir jo plėtrai.

8. Įstatymo inkorporavimas į teisinę sistemą, kokius teisės aktus būtina priimti, kokius galiojančius teisės aktus reikia pakeisti ar pripažinti netekusiais galios

Priėmus įstatymo projektą poįstatyminių teisės aktų keisti nereikės.

9. Ar įstatymo projektas parengtas laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymo reikalavimų, o įstatymo projekto sąvokos ir jas įvardijantys terminai įvertinti Terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka

Įstatymo projektas parengtas laikantis Valstybinės kalbos įstatymo, Teisėkūros pagrindų įstatymo reikalavimų.

10. Ar įstatymo projektas atitinka Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas ir Europos Sąjungos dokumentus

Įstatymo projektas neprieštarauja Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos bei Europos Sąjungos dokumentų nuostatom.

11. Jeigu įstatymui įgyvendinti reikia įgyvendinamųjų teisės aktų, – kas ir kada juos turėtų priimti

Įgyvendinamųjų teisės aktų projektus parengs Žemės ūkio ministerija.

12. Kiek valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų prireiks įstatymui įgyvendinti, ar bus galima sutaupyti (pateikiami prognozuojami rodikliai einamaisiais ir artimiausiais 3 biudžetiniais metais)

Lėšų neprireiks.

13. Įstatymo projekto rengimo metu gauti specialistų vertinimai ir išvados

Negauta.

14. Reikšminiai žodžiai, kurių reikia šiam projektui įtraukti į kompiuterinę paieškos sistemą, įskaitant Europos žodyno „Eurovoc“ terminus, temas bei sritis

„sodininkų bendrija“, „sodininkų bendrijos narių susirinkimas“

15. Kiti, iniciatorių nuomone, reikalingi pagrindimai ir paaškinimai.

Nėra.

Teikia

Seimo nariai

Guoda Burokienė

Aušrinė Norkienė

Rimantė Šalaševičiūtė

Algirdas Stončaitis

Kęstutis Mažeika

Deividas Labanavičius